

DE HAAGSE TIJDEN

Toen waren
strengere winters
nog heel gewoon

Pag. 3

De eerste Haagse
kringloopwinkel

Pag. 5

Herinneringen aan
de Fultonstraat
1950-1960

Pag. 6-7

Melk is goed
voor elk

Pag. 11

De Haagse krant van alle tijden

Bedekt door een dikke witte wollen deken

De winter van 1963 was de koudste van de twintigste eeuw. Op veel plaatsen vroom het bijna drie maanden achtereen. De strenge winter kondigde zich al aan in de herfst van 1962. Op 21 november zorgden zware sneeuwbuien ervoor dat steden en dorpen volledig bedekt werden door een witte wollen deken. Ook in Den Haag viel een dikke pak sneeuw van enkele centimeters.

Een week later werd Nederland ondergedompeld in verdriet en rouw. Vanuit paleis Het Loo kwam het treurige nieuws dat prinses Wilhelmina was overleden. De oud-vorstin kreeg op zaterdag 8 december 1962 de begrafenis die ze wilde. Geheel in het wit trok de rouwstoet van het Lange Voorhout naar de Nieuwe Kerk in Delft. Het was een heldere, zonnige dag waarop een frisse wind de gevoelstemperatuur naar min drie bracht. Langs de kant stonden duizenden koningsgezinden en andere geïnteresseerden. Maar minder dan verwacht. De kou en het opkomende medium televisie hadden velen binnengehouden. In de

menigte boden mannen gloeiendhete koffie aan voor 35 cent. Officieel had de Haagse politie verboden om langs de route te venten. Maar door de kou lieten de agenten het oogluikend toe. Het was een groot succes. Belangstellenden werden door de koffie verwarmd en langs de route wonende huisgezinnen verdienden er wat extra bij.

Halverwege december 1962 kwam de winter pas echt goed op gang. Ijzige kou en wolken vol sneeuw trokken onheilspellend over Nederland. De temperatuur zakte dik onder de nul graden. Een bittere wind zorgde ervoor dat opgestoven

Boulevard ter hoogte van de nieuwe pier; grote belangstelling voor de met ijs bedekte zee in de winter van 1962-1963. Foto: Stokvis, Haags Gemeentearchief

sneeuwhoppen hoogtes bereikten van anderhalve meter. Dorpen en boerderijen raakten van de buitenwereld afgesloten. In Den Haag werd een sneeuwtapijt gelegd die men in jaren niet had gezien. Veel straten en pleinen waren onbereikbaar geworden. De vorst zorgde vooral in de Haagse volkswijken voor grote problemen. Door de langdurende kou en de stijgende prijzen van brandstof en eten kwamen veel gezinnen in nood. De kolenkachels in vooroorlogse huizen en gebouwen waarvan de houten vloeren tochtten en de ramen niet goed sloten, draaiden overuren maar konden de ongelijke strijd met de vorst niet aan. Bij kolenhandelaren stonden honderden mensen blauwbekkend in lange rijen te wachten. Soms liepen de emoties hoog op. Met als gevolg ruzie en opstootjes. De politie

moest er dan aan te pas komen om de gemoederen van de verkleumende menigte tot bedaren te brengen.

Begin januari 1963 zorgden de felle koude wind, stuivende sneeuw en ijzel die tegen de avond het land bedekten voor levensgevaarlijk spekgladde wegen met als gevolg veel slippen en valpartijen. In heel Nederland werden bijeenkomsten afgelast omdat zalen en andere ruimtes moeilijk te bereiken waren of niet voldoende verwarmd konden worden. De Provinciale Staten van Zuid-Holland die gewoonlijk in de Ridderzaal vergaderden moesten uitwijken naar elders. In buurtschap de Strijp onder Rijswijk bij Den Haag kwamen twaalf tuinders in grote problemen omdat ijspegels van soms een meter lang en centimeters dik door de ruiten van de kassen vielen.

De stukken waren afkomstig van de hoogspanningsleidingen die over de glazen tuinhuisen waren gespannen. Door de plotselinge daling van de temperatuur in de kassen gingen de producten verloren. Overigens redde de sneeuw op oudejaarsavond het leven van de tienjarige Simon uit de Breughelstraat. De jongen had een aangestoken rotje die niet direct ontbrandde weer in zijn zak gestoken waarin hij nog ander vuurwerk had zitten. Het rotje ontplofte toch en bracht daarmee ook de rest tot ontploffing waardoor hij in vlam kwam te staan. Toegeschoten agenten rolden de jongen in de sneeuw en trokken hem zijn na smeulende kleding uit. Zwaargewond van zijn middel tot aan zijn voeten, maar buiten levensgevaar, werd Simon naar ziekenhuis Zuidwal gebracht.

Vervolg op pagina 2

Strand tijdens de strenge winter 1962-1963. Belangstellenden kijken naar de ijsvorming ter hoogte van de pier. Foto uit '63, J.P. van Twist, Haags Gemeentearchief

Kom jij weleens in
je wijkcentrum?

We doen meer
dan je denkt!

wijkz

voor elkaar

wijkz.nl

SINCE 1985®

Marcello's

ART FACTORY
FIRST FLOOR

PORTRET | ROCK ART | SCHILDER- EN TEKENLESSEN
ROCK HISTORY TOUR
www.marcellos.nl | www.rockhistorytour.nl
OPEN OP AFSpraak

Samen aan alles gedacht!

UITVAARTVERZORGING

J. Henning

www.henning-uitvaart.nl

070 345 48 10

Dag en nacht bereikbaar

Let op! Wij zijn verhuisd:

Laan van Eik en Duinen 38, Den Haag
(Ingang De Oude Hage)

BRIEVENBUS

De gratis rubriek 'Brievenbus' is een zeer populaire! Hulp nodig of wilt u een reactie plaatsen? Mail naar redactie@dehaagsetijden.nl

Rectificatie

In de krant van 6 februari staat een foutief onderschrift bij het artikel *Kees & Jan, een communistisch gezin voor, tijdens en na de oorlog*. Bij de foto rechtsboven had moeten staan: De Russische communist Nikolaj Boecharin tijdens zijn schijnproces, door Stalin bij elkaar gelogen (foto: The Russian Century/Tass).

Gebrandschilderde glas-in-lood ramen

Recent zijn bij Design Museum Dedel aan de Haagse Prinsegracht twee grote gebrandschilderde glas-in-lood ramen gebracht. Volgens zeggen zouden deze in de jaren tachtig uit Hotel Bella Vista, Van Stolkweg nr. 16 bij renovatie zijn verwijderd. Dit zou gedaan zijn toen het gebouw werd ontwikkeld tot studentenhuisvesting voor de Hotelschool. Mogelijk hebben deze ramen eerder in een ander pand gezeten. De ramen, 2.05m x 1.33m en 1.07m x 1.33m zijn onder andere gesierd door de Haagse ooievaar, de teksten 'Den Haag' en 'Anno 1914' en een galjoen. Wie kent deze ramen

en kan er meer over vertellen? Wij zijn erg benieuwd naar de geschiedenis ervan en hopen op reacties. Alvast dank!
Theo Broekema
broekemadh@gmail.com

LGBTQ Humans of Amsterdam. Foto: Zanyar Aziz

Queer Migrations: Portretten uit Den Haag

Via deze weg willen wij u op de hoogte brengen van de tweede vertoning van de expositie *Queer Migrations: Portretten uit Den Haag*. De expositie werd eerst vertoond in de centrale Bibliotheek Den Haag en dit keer van 2 maart t/m 21 maart 2024 in het Atrium stadhuis van Den Haag. De expositie is onderdeel van LGBTQ Humans of Amsterdam/Den Haag (een project van Stichting Humans of Film). Thematisch brengt de expositie verschillende vormen van migratie bij elkaar, met als doel om bezoekers vanuit een ander perspectief naar

De Haagse STADSDICHTER

Victor R. Meijer • vr.meijer@hotmail.com

Aapjes orkest voor een kwartje

Eerst heb je de Noordzee,
en dan komt het strand
daarna zijn er de duinen
en dan pas Den Haag, want
zou het andersom wezen
das dan een heel stuk minder fijn
dan zouden er
door al die hoge golven
geen Hagenezen zijn

en een Nederland zonder Hagenezen
da's als een broodje bal zonder de jus
da's als een plensbui op je kop
en waar is nah me plu?

Nee joh...
laat mij maar lekker hier
op mijn eigen Haagsche stek
ik heb al heimwee bij Drievliet
Den Haag...
das voor eeuwig altijd toch mijn plek

migratie te kijken, om de
'ander' niet alleen als vluchteling of migrant te laten zien, maar als gelijke.
Fotograaf Zanyar Aziz portretteerde verschillende queer-

mensen in Den Haag om hun verhalen te laten zien en hen een stem te geven. Ook is er een randprogramma, bestaande uit spoken word en het vertellen van verhalen.

Vervolg voorpagina

Bedekt door een dikke witte wollen deken

Op 18 januari 1933 werd de zwaarste Elfstedentocht ooit gereden. Het was ook de eerste die op televisie uitgezonden werd. De barre combinatie van bittere kou, krachtige oostenwind en hevige stuifneeuw

Scheveningse strand vol met ijs, de pier op de achtergrond. Foto A.M.J. de Haan, Mej, Haags Gemeentearchief

zorgden voor extreme omstandigheden. Vele Hagenaars volgden de tocht der tochten via het zwart-witte scherm. Niet wetende dat later die maand onze badplaats Scheveningen ook volop in het nieuws kwam

te staan. Een niet eerder vertoonde gebeurtenis die de oudere lezer van De Haagse Tijden zich vast en zeker nog kunnen herinneren. Een bevroren Noordzee. Het unieke schouwspel van honderden meters brede ijsvelden, stapeling van schotsen en grote klompen bevroren schuim, brachten vele tienduizenden nieuwsgierigen naar de kust. Nooit eerder was het op een winterse dag zo druk geweest op de weg naar Scheveningen. Treinen, trams en bussen waren afgeladen. De Haagse horeca deed die dag uitstekende zaken. Cafés en restaurants zaten propvol en op

Boulevard tijdens de strenge winter. Foto: K.M.J. Hagemeijer, Haags Gemeentearchief

het strand stonden zelfs haringtentjes. Vele bezoekers keerden pas huiswaarts na te hebben genoten van het schitterende schouwspel van de zonsondergang op de met ijs bedekte zee.

Een bijzondere ervaring waar in Den Haag nog lang over werd nagepraat.

Jan Kaffa
jankaffa@hotmail.com

Uitgeverij De Haagse Tijden
Laan van Meerdervoort 174
2517 BH Den Haag

Ook te volgen via Facebook, Instagram, Twitter en LinkedIn.

Uitgave:

Uw krant is elke twee weken in een oplage van tenminste 65.000 exemplaren gratis af te halen op circa 360 distributiepunten in Den Haag, Zoetermeer, Westland, Delft, Midden-Delfland, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk, Pijnacker-Nootdorp en Wassenaar.

Redactie:

De artikelen, verhalen en foto's in onze krant worden aangeleverd door onze lezers. De ingezonden artikelen zullen ook gebruikt worden op de website en onze sociale media kanalen.

Hergebruik van de artikelen en foto's is aan de uitgever. Voor de vaste columnisten geldt een andere regeling. U kunt uw verhaal insturen naar: redactie@dehaagsetijden.nl

Abonnementen

Voor € 75,00 per jaar kunt u de krant in Nederland thuis ontvangen per post. Buiten Nederland ontvangt u de krant voor € 95,00 per jaar. Een abonnement vraagt u aan via www.dehaagsetijden.nl/ abonnement of via de klantenservice. Alle uitgaves van De Haagse Tijden kunt u terug vinden op de website www.dehaagsetijden.nl/archief

Adverteren

Wilt u ook adverteren in De Haagse Tijden? Vraag naar de mogelijkheden bij Daphne Brückel en bel 070-3607676 of mail naar info@dehaagsetijden.nl

Hoofdredacteur

Sanne Groeneboer
redactie@dehaagsetijden.nl

Vaste auteurs

John Vroom Marcello & Els
Milja de Zwart

Distributie

Hubbel Den Haag

Fotografie

De Haagse Tijden heeft de moeite genomen om de rechtmatige eigenaar van de gepubliceerde foto's te vinden. Als u meent de publicatierechten te hebben, kunt u contact opnemen met de uitgever.

Vormgeving

Brückel Reclame BV

Lezersservice

De lezersservice is te bereiken van maandag t/m vrijdag van 10 - 12 uur op: 070 - 345 76 97

Toen waren strenge winters nog heel gewoon

Op zoek naar een onderwerp voor een winters artikel kwam ik een foto tegen die hiervoor als uitgangspunt uitermate geschikt is. Ik bedoel die foto waarop een schoolmeester met zijn jas aan voor een klasje met kinderen staat. Ook de kinderen zijn dik gekleed, want het is hartje winter zo te zien en er ligt dan ook een aardig pak sneeuw. Wie haalt het nou in zijn hoofd om midden in de winter buiten les te gaan geven?

Deze foto staat in het boek *de Eerste Nederlandse Buitenschool, school achter de duinen*. Deze school voor chronisch zieke kinderen was van 1913 tot 2002 gehuisvest op het adres Doorniksestraat 28. Een deel van de gebouwen staat er nog en wordt nog steeds als school gebruikt, maar nu voor kinderen met een ontwikkelingsstoornis of een internaliserende psychiatrische problematiek. Rond de eeuwwisseling was men van mening dat chronisch zieke kinderen beter op hun plaats waren in het gewoon lager onderwijs. Deze school die inderdaad de eerste Buitenschool van heel Nederland was, is in 1905 in een oude villa op het adres Benoordenhoutseweg 27 van start gegaan. Aanvankelijk stond vooral de gezondheid van de leerlingen centraal. Het onderwijs kwam dan ook op de tweede plaats. Later is hier verandering in gekomen, mede doordat de medicijnen verbeterd werden. In 1913 verhuisde de school naar een gebied in de duinen achter de Scheveningse gevangenis. De artsen waren van mening dat de lucht gezonder was in de duinen in de nabijheid van de zee dan in de stad en dat was in die dagen zeker het geval. In 1930 werd het centrale schoolgebouw dat er nu nog staat gebouwd. In de nabijheid

van de lokalen werden in de duinen enkele buitenklassen uitgegraven. Een van die buitenklassen kunt u op bijgevoegde foto zien. Er stond een huisje waar het schoolbord of de klassikale leesplank aan opgehangen kon

Piet Minderman en zijn leerlingen in een buitenklas

worden en er stonden banken waar de leerlingen op konden zitten. Deze buitenklassen werden in principe het hele jaar door gebruikt. In het boekje *Openluchtscholen* legt de arts B.H. Sajet uit waarom het les-

school bedoeld. "Om den wel-dadigen invloed van het verblijf in de frissche lucht te begrijpen, stelle men zich voor oogen, welke processen zich in ons lichaam afspelen. Ons lichaam is als een kachel, waarin voortdu-

"Het buiten zijn in de winter heeft ook voordelen: stress verlagend, je verbrand meer calorieën en versterkt het immuunsysteem."

geven in de buitenlucht zeker voor kinderen met ademhalingsproblemen zo belangrijk is. Voor de duidelijkheid: met de woorden Buitenschool en Openluchtschool wordt hetzelfde type

rend verbranding plaats heeft van stoffen, die bij de stofwisseling ontstaan. Evenals bij de kachel is in ons lichaam voor de verbranding lucht nodig. Zijn we buiten, dan halen wij dieper adem, brengen wij meer lucht in onze longen, wordt ons bloed beter gezuiverd en worden dus alle organen beter gevoed". In het *Tijdschrift voor sociale hygiëne* van april 1929 schrijft prof. dr. E. Gorter over deze school: "De kinderen van een buitenschool zijn patiënten, van wie redelijkerwijze is te verwachten, dat zij door een gezond leven in de buitenlucht, door zonnebaden, door een goede voeding in een half jaar of langer, zooveel zullen kunnen verbeteren, dat zij bestand zijn tegen het gewone leven". Steeds weer wordt terecht de nadruk gelegd op die buiten-

Zo gaat het makkelijker

lucht. Nog niet zo heel lang geleden stonden de kranten vol met artikelen over scholen waar de lokalen zeer slecht geventileerd worden! Het buiten zijn in de winter heeft ook voordelen. Zo zou dit stress verlagend zijn, worden er meer calorieën verbrand en versterkt dit het immuunsysteem. Kortom, dit buiten lesgeven ook in de winter was zo gek nog niet. De heer P.F.W. Minderman die op die foto staat, had het goed gezien. (Even een uitstapje: zijn dochter Drude die in Schotland woont, heeft een abonnement op deze krant en heeft er ook wel eens een artikel in geschreven.)

Naast de al genoemde foto vond ik nog een drietal foto's die - zoals er op de achterkant staat - gemaakt zijn tijdens de Poolwinter van 1929. Op deze foto's staan diverse leerlingen van de Buitenschool. Het was in die tijd de gewoonte om met een groepje leerlingen een uitstapje te maken, bijvoorbeeld naar het strand. In een krantenartikel uit dat jaar las ik: "We beleven weer een ouderwetschen winter. In geen jaren heeft het zoo gevoren als van nacht. Daarbij komt een felle Oostenwind de koude nog vergrooten. Uit alle deelen van het land komen berichten over rivieren die dicht zijn gaan zitten en veerdiensten die stil gelegd zijn. Zelfs groote rivieren als de Maas zitten dicht. De allerergste koude heerscht op de eilanden in de Zuiderzee, van Ameland wordt heden een temperatuur gemeld van -26 graden Fahrenheit". In dat jaar werden 94 vorstdagen gemeten. En dan te bedenken dat het nu, terwijl ik dit artikel aan het schrijven ben, 11° is. Boven 0 welteverstaan.

Diegene die de drie foto's gemaakt heeft, juf H. Hoekstra, een leerkracht van de Buitenschool, heeft er gelukkig het een en ander achterop geschreven. Zo staat er achterop de foto waar de leerlingen met een leerkracht op een ijsberg bij het strand zitten: Poolwinter, 15 Febr. 1929. Onderwijzer P.F.W. Minderman met Buitenschooljeugd op ijsberg. Achterop de foto waarop een leerling op het ijs zit: Poolwinter, Maart 1929. Aanbinden. Westbroekpark. En achterop de derde foto: Poolwinter, Maart 1929. Schaatsenrijden in Westbroekpark.

Een prachtige foto!

De foto hierboven waarop een meisje met een pen in haar hand iets opschrijft, is wel heel bijzonder. Ze draagt een cape die alle leerlingen van de Buitenschool wanneer ze voor het eerst naar die school gingen te leen kregen. Er stond een nummer in zodat ze niet verwisseld werden. Ze zit in een buitenklas en om te voorkomen dat het vel papier wegwaait is er een ijzerdraadje over gespannen. Onder die foto staat de tekst: "Zou er straks, net als in sprookjes, een eekhoortje op mijn bank komen zitten, die me stiekem influistert hoe het moet?"

Carl Doeke Eisma
carleisma@planet.nl

Leerlingen van de Buitenschool en hun meester op een ijsberg

Behandeling aan huis

Een team van prothesespecialisten

Enrico, Martijn, Jasper en John Jellema

Tel: 070-3555790
info@novodent.nl

Valkenboskade 466
2563 JK Den Haag
(Hoek Laan van Meerdervoort
recht t.o. halte tram 3 en 12)

www.novodent.nl

Wij komen **gratis** bij u thuis voor het maken van nieuwe protheses of het corrigeren en repareren van uw huidige protheses. Met onze kennis en vaardigheden kunnen wij u perfect van dienst zijn!

- Voor het maken van nieuwe kunstgebitten
- Pasvormcorrecties en reparaties
- **Gratis** behandeling aan huis
- 75% vergoeding vanuit uw basisverzekering, 25% eigen bijdrage
- Rechtstreekse vergoeding door uw zorgverzekeraar

De Ontzorg Centrale

Voor ál uw klussen in en rondom huis en tuin

- ✓ Schilderwerk (binnen/buiten)
- ✓ Timmerwerk
- ✓ Elektra
- ✓ Sanitair
- ✓ Tuinonderhoud
- ✓ Ophangen van lampen en schilderijen

Wij verzorgen graag uw buitenschilderwerk, maak hiervoor tijdig een afspraak met De Ontzorg Centrale.

T. 0174-768888 | info@deontzorgcentrale.nl
www.deontzorgcentrale.nl

Meer dan alleen verhuizen...

Vrijblijvende offerte?
BEL: 070 - 306 16 96

Senioren-verhuizing
Volledig verzorgd!

Woning-ontruiming
Huur- en koopwoning

Schilder-en kluswerk
Stofferen en behangen

Spoed-oplevering
Binnen 7 dagen leeg

de beste in VERHUIZEN EN ONTRUIMEN
Seniorenhulp Nederland

www.seniorenhulp.com

Haal je bos tulpen op de boulevard, Kurhausplein & in de Palace Promenade

Tulpenpluktuin
buitengewoonscheveningen.nl/tulpen

Zaterdag 24 & zondag 25 februari
11.00 - 16.00 uur

Buitengewoon Scheveningen

beter slapen in eigen stijl

Naar wens bezoeken wij u op afspraak thuis.

makkelijk opstaan

FPS-technologie

uitgebreid programma

en zelfs als twijfelaar

Voor u gemaakt

Op zorgvuldige wijze ontwerpen we uw bed en matras, steeds weer rekening houdend met uw wensen en omstandigheden. Als voorttrekkers in comfort-bedden maken wij, zelfs in de twijfelaarmaten, uitvoeringen met een verborgen hoog/laag functie. Zo kan uw bed of het bed van uw partner van alle functies en gemakken worden voorzien zonder dat het van het partnerbed is te onderscheiden.

Beter ontspannen met geluid

Weldadig en uiterst gewaardeerd zijn onze bedden met FPS-technologie. Subtiele geluidsgolven zorgen voor stimulering van de bloedsomloop. U komt in een diepere staat van ontspanning en slaapt beter. Deze akoestische techniek is een succesvolle toepassing voor mensen die stress of trauma ervaren, spierklachten of neuropathische pijn hebben dan wel veel spanning opbouwen, zoals bij de ziekte van Parkinson.

Showroom of advies thuis

Uw bezoek aan De Suite is beslist de moeite waard. Bedden en kasten staan fraai opgesteld en u kunt dan ook kijken in het atelier en bij de productie. Als een bezoek aan huis u beter past of u wilt een deel van uw bestaande bed behouden, dan bezoeken wij u op afspraak thuis. Bel dan voor een afspraak 0182-37 50 22

de SUITE
beter slapen in eigen stijl

showroom en productie: Ambachtweg 10 2841 LZ Moordrecht
di. t/m za. 10.30 - 16.30 uur 0182 375 022 **www.desuite.nl**

De eerste Haagse kringloopwinkel

“Ik herinner me nog een gezin. Vader, moeder, twee kinderen. Die werden gestuurd door de sociale dienst. Ze leefden op een houten vloer. Hun voeten helemaal zwart. Als ze aan kwamen, kon je ze al voor de deur ruiken. Wat een armoede. Niet normaal.” Peter van Daalen zwijgt. Kijkt met nadenkende blik strak vooruit. Zijn verhaal is een van de vele uit zijn periode als vrijwilliger bij meubelbeurs De Habbekrats: de eerste Haagse kringloopwinkel. Op 8 juni 1973 opende men voor het eerst de deuren op Nieuwe Haven 476B; een slooppand.

Kees Schmitz, ook een vrijwilliger van het eerste uur, vertelt: “We zijn begonnen op verzoek van de Vincentius vereniging op het Westeinde. Die hadden een kledingbeurs maar kregen vaak ook meubels aangeboden. Die konden ze alleen niet kwijt. Ze hadden contact met ons, de sociale werkgroep Calimero. Dat waren jongeren die van de scouting af kwamen. Wij deden her en der klusjes, vooral bij ouderen, en organiseerden activiteiten voor gehandicapten. We waren met een man of acht. Ze vroegen ons of wij een meubelbeurs wilden opzetten. Daaraan gingen ook jongeren van de Ozanam werkgroep waar de vereniging een band mee had, meedoen. Dat waren er een handvol.”

Het slooppand was van de gemeente. Nadat de jongeren het hadden opgeknapt, werd de meubelbeurs gestart. De meubels werden met eigen auto's opgehaald. Eens per maand was er een beurs op donderdagavond. Dan konden belangstellenden de waar voor een laag prijsje meenemen. De opbrengsten werden besteed aan brandstof voor de auto's en aan goede doelen. Maar daarover later meer.

De zaken werden ‘professioneel’ aangepakt. In de lokale kranten werd geadverteerd en er waren folders die mensen mee konden nemen waarin werd opgeroepen meubels en andere overbodige spullen te doneren. Na twee jaar stapten de Ozanam jongeren

Vrijwilligers van het eerste uur Kees (links) en Peter (rechts)

eruit. Dat leidde tot het ronselen van nieuwe medewerkers in het Laakkwartier, bij Time Out aan de Noordpolderkade. De zaken gingen goed. In 1976 kon een eigen bus (tweedehands) worden aangekocht. Het slooppand aan de Nieuwe Haven werd in 1977 geruild voor een gemeentelijk pand aan de Hooftskade 11 (later omgedoopt in 103A). Peter: “We zaten daar midden in de hoerenbuurt. Voor bedden, matrassen en banken hadden we een vaste klantenkring. Er was een prostitué die elke drie maanden voor een nieuwe bank kwam. ‘Leg maar op mijn rug’ zei ze dan, en dan liep ze er zo mee naar huis. Je maakte wel wat mee.”

De beurs ging van eens per maand naar wekelijks. Donderdagavond werd aangevuld met zaterdagmiddag en soms zelfs zaterdagochtend. Het assortiment werd uitgebreid tot zo ongeveer alles wat mensen in huis hebben. Te koop voor een kwartje tot maximaal 150 gul-

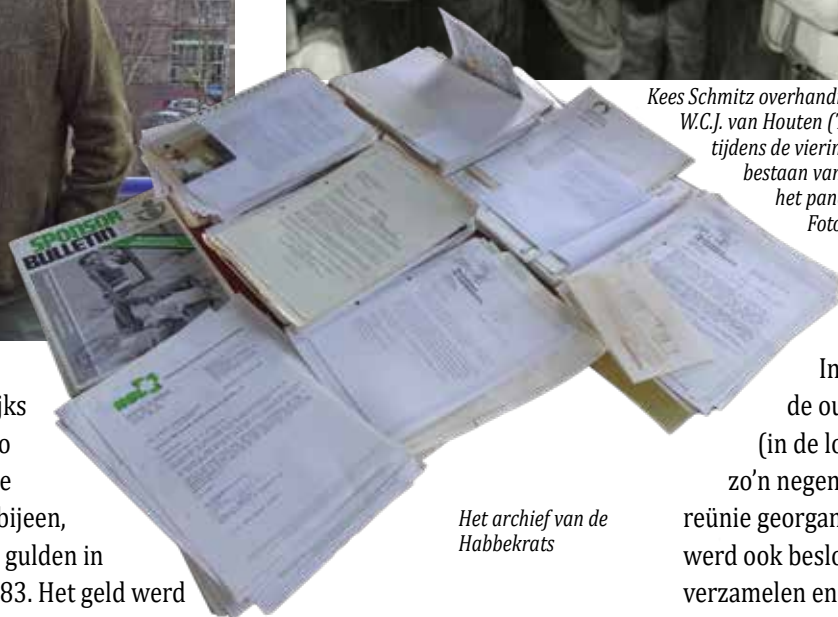
den. Jaarlijks kwamen zo behoorlijke bedragen bijeen, tot 51.000 gulden in topjaar 1983. Het geld werd besteed aan goede doelen in binnen- en buitenland. Vooral aan jeugdprojecten, scouting, gehandicapten en gezondheidszorg. De chequeverdeling vond plaats op een feestavond, opgeleusterd door de burgemeesters Frans Schols, Ad Havermans alsmede de wethouders Piet Vink en Adri Duivesteijn.

Na 27 jaar, op 28 oktober 2000, sloot meubelbeurs De Habbekrats echter de deuren. Kees: “We kenden een aantal slechte jaren. De kringloopbedrijven kwamen op. Die konden de hele week spullen ophalen. Ze stonden meteen voor de deur. Bij ons kon dat wel weken duren. En die bedrijven waren ook de hele week open. Ons succes is gewoon overgenomen. Wij werkten met vrijwilligers. Mensen met een normale baan ernaast. Ook met gehandicapten. Die bedrijven met mensen die afstand hadden tot de arbeidsmarkt. Die werden er gewoon geplaatst.”

Het duo kijkt met weemoed terug. Peter: “We vormden met zijn allen een fijne gemeenschap: aanbieders, klanten, vrijwilligers, medewerkers in projecten van de goede doelen over de hele wereld. Met humor en warmte.” Kees vult aan: “Het waren heel verschillende

Kees Schmitz overhandigt een cheque aan W.C.J. van Houten (Terre des Hommes) tijdens de viering van het 12-jarig bestaan van De Habbekrats in het pand aan de Hooftskade. Foto uit 1985, Cees Verkerk, Haags Gemeentearchief

Het archief van de Habbekrats

mensen. De Habbekrats had ook een sociale functie.” Geloof, de Vincentius vereniging is een katholieke instelling, speelde daarbij geen enkele rol. Kees: “Dat was er al snel af.”

Terug naar de praktijk van weleer. Van maandag tot en met donderdag werden er 's avonds meubelen en ander huisraad opgehaald. Vier, vijf adressen per avond. De wachtlijst was drie tot vier weken. Zelden werd de aangeboden waar geweigerd. Hoogstens werden later de slechtste spullen eruit gehaald en naar de ‘bunker’ van de gemeentereiniging aan de Gaslaan gebracht. Spullen opknappen deden ze bij De Habbekrats niet. Er komen meer herinneringen boven. Aan de armoezaaiers die spullen gratis mee kregen en aan de gastarbeiders die voor hun zomerse thuisreis naar Turkije of Marokko stapels bedden en matrassen kwamen ophalen om per auto af te voeren. Financiële steun kreeg De Habbekrats nooit. Niet van de Vincentiusvereniging en ook niet van de gemeente Den Haag. Men was zelfvoorzienend. Alleen rekende de gemeente geen huur voor de Nieuwe Haven terwijl aan de Hooftskade een ‘maatschappelijke’ huur werd berekend van 300 tot later bijna 500 gulden per maand.

In 2023 hebben de oud-medewerkers (in de loop der tijd zo'n negentig mensen) een reünie georganiseerd. Daar werd ook besloten het archief te verzamelen en te ordenen. Dus zitten Kees en Peter urenlang tussen dozen en stapels papier. Het resultaat wordt binnenkort aan het Haags Gemeentearchief overgedragen, in het kader van de sociale geschiedschrijving van de stad.

Op de vraag of ze ooit wel eens iets van grote waarde tussen de spullen hebben ontdekt, kijken Peter en Kees elkaar vragend aan. “We zijn wel eens met een schilderij naar het Venduehuis gegaan. Dat is daar toen ook verkocht”, weet Kees nog. “Er kwamen ook wel handelaren bij ons langs. Maar het zal best gebeurd zijn dat we iets voor drie gulden hebben verkocht dat eigenlijk drieduizend waard was.”

Jammer, maar helaas. Over de hele periode hebben de mensen van De Habbekrats toch zo'n 750.000 gulden aan goede doelen kunnen weggeven. Daarnaast werden er tal van activiteiten georganiseerd, zoals een dagje uit voor gehandicapten of de oliebollenbeurs: zelfgemaakte oliebollen met koffie. Gratis voor wie maar wilde. Peter: “Het stond rijen dik voor de deur.” En weer die nadenkende blik...

Carel Goseling
carelgoseling@hotmail.com

Hooftskade (rechts) waar De Habbekrats was gevestigd op nr. 11. Foto: Dienst voor de Stadsontwikkeling, Haags Gemeentearchief

Herinneringen aan de Fultonstraat 1

In De Haagse Tijden nr. 23 van 2020 stond een artikel door Ruud Weber over *Opgroeien in de Fultonstraat* in de jaren zestig. Als aanvulling daarop deel ik graag mijn jeugd die in de jaren vijftig begon.

Begin

Mijn wieg stond in 1948 in de nu herbouwde Van der Neerstraat 64. Later verhuisden we naar de Fultonstraat 165, naar een benedenwoning met kamer en suite met schuifdeuren. Ernaast was een lange gang met rechts kasten, een nis voor de fietsen en aan het eind een toilet, waar later een douche bij kwam in de kast ernaast. Vervolgens de vierkante keuken met daarachter slaapkamers in de eensteens uitbouw (koud in de winter tot er gevelkachels kwamen). En we hadden een voor- én achtertuin. In dat huis kregen mijn anderhalf jaar oudere zus Mennie en ik in 1949 ons zusje Anneke. Aldus begon begin jaren vijftig onze jeugd in de Fultonstraat. Een jeugd waar-op ik met plezier terugkijk.

In en om de straat

Ons huis keek uit op de T-kruising met het einde van de Noorderbeekdwarsstraat, het stukje tussen onze straat en de Weimarstraat, in het begin nog bestraat met klinkers. De stoep had rechthoekige tegels met een dropjesmotief (hondenpoep bleef ertussen zitten). Later kwamen de gewone vierkante tegels. Je kon vanuit ons huis in de verte de Loosduinseweg/-kade nog net zien. In de Weimarstraat reden tramlijn 2 en 5 en op de Beeklaan, nog steeds, lijn 12.

Voetballen Zuiderpark. Ik sta linksboven. Linksonder naar rechts zijn Ronnie, Jan, Johnny en de vijfde is onbekend

Door de lengte van de straat speelde het gebeuren zich in twee gedeeltes gescheiden af. Aan het begin van de straat bij de Beeklaan en bij ons rondom de T-kruising. Er woonden best veel kinderen, met name tussen 153/74 t/m 175/104. Op de twee hoeken van de T-kruising zaten kruidenier Jacob Starreveld

pomp van de familie Verkijk met als monteur Ferry. Het verhuisde later en werd dacht ik Datsundealer. Op de hoek Noorderbeekdwarsstraat/ Weimarstraat zat fietswinkel Oudijk. Daar schuin tegenover op de hoek van de Weimarstraat was banketbakkerij Grimbergen. Cees(je) Grimbergen, nu bekend

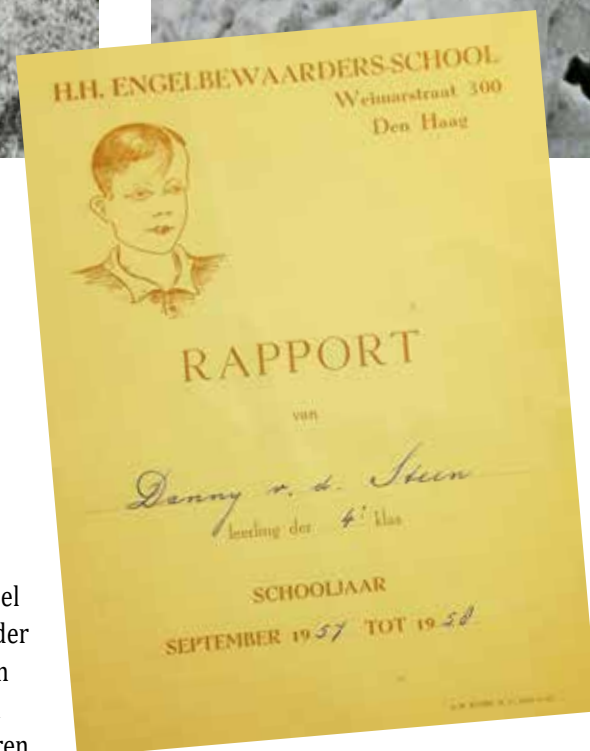
Naast ons huis zat schoenmakerij Douw (nr. 167). Hij repareerde laarzen voor de koninklijke stallen. Die werden gebracht met een koets met paarden ervoor. Enkele huizen verder (177) was een opslagplaats van een schildersbedrijf. Het deel van Douw t/m de schilder had toen geen tuinen en was als lange stoep een trefpunt voor de kinderen. Op 189 zat Van der Akker. Die verstuurde folders voor bedrijven. Dat hield onder andere in het vouwen van dozen vol folders en insteken in een envelop. Veel gezinnen deden dat als thuiswerk, meestal de kinderen. Op zaterdagochtend kon je met een briefje, met het aantal dozen en de gewerkte tijd, bij de baas je verdiende loon ophalen. Op 241 bevond zich, in een klein pakhuis, als meubelstofeerder

“Geregeld kwam de schillenboer met paard en wagen door de straat.”

en fietswinkel Jan Dijk, waar je buiten je fiets kon oppompen met een muntje. Mijnheer Starreveld en zijn vrouw Sanne parkeerden hun oude, zwarte auto met open dak en ronde spatborden op het binnenplaatsje achter hun winkel. Soms mocht je als kind op zondag een ritje meemaken.

In de Noorderbeekdwarsstraat was een garage met benzine-

van tv, woonde daar. Mijn moeder was vaste klant. Tegenover de garage zat taxibedrijf Dee. Aan diezelfde kant woonde mevrouw Bordewijk, familie van de schrijver, daarnaast de familie Meenk. ('Oom') Eddy Meenk was muzikant bij onder andere de Ramblers en de Skymasters en zong bij de tv-actie *Open het Dorp* het nummer *Bonnie and Clyde*.

Mijn schoolrapport schooljaar '57-'58

de oude mijnheer Maas. Er was kennelijk geen toilet want hij plaste volgens mij in een melkfles.

Geregeld kwam de schillenboer met paard en wagen door de straat. Op de hoeken bij de Marconistraat zaten een groente-/aardappelboer en een melkwinkel. Melk werd aan huis bezorgd, brood door de bakker van het Newtonplein. Op de hoek van het Newtonplein en de Noorderbeekdwarsstraat kocht je bij het snoepkeetje stroopsol-daatjes, duimdrop en nog veel meer en daar kon je ook een fietsje huren. In het begin van de Fultonstraat zat transportbedrijf Kalisvaart en iets verderop een kantoor van de belastingdienst. Vanuit een woning tegenover Kalisvaart vertrok een drumband door de straat. De naam is niet meer bekend (Klein maar Dapper?). Om de hoek op de Beeklaan kon je op zondag bij een open zijraam van

Mennie voor Wil bij Vauxhall Cresta

Nummer 167 nu, fa. Douw zonder voortuin. Google Streetview

950-1960

Samen met mijn zus Anneke

Jamin een blok ijs kopen, met of zonder chocola. Mijn kleuterschool was de H. Hartschool aan de Beeklaan. Mijn lagere (broeder)school was de H. Engelbewaarderschool aan de Weimarstraat, hoek Herschelstraat. Voetballen deed ik bij Lenig en Snel (Lens).

Op straat

De Fultonstraat, een straat met eerst nog maar één auto met daarop een groot Prismahorloge als reclame. Genoeg ruimte om te spelen. Door asfaltering van de klinkers in de Noorderbeekdwarsstraat ontstond een prachtig speelveld om te tollen (vooral beuken), te rolschaatsen of met krijt een speelveld uit te zetten, bijvoorbeeld voor hinkelen, landjepik of stokspringen. Op de grote stoep voor Douw speelden

Anneke en ik maken de stoep voor 165 ijsvrij

we badminton, over een naar de lantaarnpaal gespannen touw, of van stoep naar stoep. Er werd wat afgespeeld. Veel putvoetbal met een tennisbal. Tussen twee rioolputten als doelen recht tegenover elkaar, als je met een paar was. Of schuin tegenover elkaar voor een groter veld. Natuurlijk kwam de bal in de put en ging je met je arm door een gat om in de viezigheid de natte bal proberen te pakken. Ik voetbalde op oude zwarte schoenen van mijn oma Otto uit de Mackaystraat langs lijn 11. We knikkerden via de trottoirband naar een pot door een straatklinker eruit te halen en dan het zand met je hand tot wel 50 cm diep uit te graven. Behalve over de grond kon je ook vanaf je heup of knie de knikker in de pot proberen te ‘ploepen’.

In die tijd zaten sigaretten in platte doosjes van karton met het merk erop. Door het karton uit en door te knippen had je twee aansluitende kaarten. Door verschillende merken te sparen kreeg je een gevarieerde stapel. Je speelde met z’n twee. Ieder legde om de beurt een kaart

neer. Zodra iemand een tweede kaart van hetzelfde merk op de stapel legde, won diegene de stapel. De hoeveelheid aan spelen was groot. Verstoppertje of Rover en Reiziger (we zeiden ‘roviggerreizigger’) deden we in het gebied omsloten door de Weimarstraat, Valkenboslaan, Edisonstraat en de Beeklaan. Eigenlijk teveel spelen om op te noemen: blikjetrap, slagbal, stoepranden, zelfgedraaide pijltjes blazen, steppen, touwtje springen, hoela hoep, van het portiek naast ons van helemaal boven naar beneden springen (!), tussen de muren van het portiek naast Douw omhoog klimmen, lantaarnpaal klimmen (en fietsband erover gooien), bomenjacht na kerst, lange glijbanen in de winter en vast nog meer. Ook haalden we kattenkwaad uit, bijvoorbeeld deurknoppen vastbinden aan de portiekleuning, waardoor we met een paar jongens op het politiebureau in de Archimedesstraat terecht kwamen. Of muntjes laten platrijden op de tramrails. Binnen werd gespeeld met onder andere het eerste LEGO, Monopolie, Ganzenbord, Mens Erger Je Niet, Dinky Toys, een opwindbare trein, kaartspelen en vast nog meer.

We kwamen ook verder dan de eigen buurt. Bijvoorbeeld met de fiets vooruitkomen door steeds je stuur heen en weer te zwaaien. Zo kwamen we zelfs tot het Hollands Spoor en deden ook daar verstoppertje. We gingen ook best ver weg ‘boompje verwisselen’ in de poort van de Boksdorstraat naar het Gagelplein, niet wetende dat bij de melkboer Rodenburg daar op de hoek een meisje woonde met wie ik later trouwde...

Danny van der Steen
dth.vandersteen@gmail.com

Bewoners ca. 1950-1960+		
Fultonstraat (rondom T-kruising met Noorderbeekdwarsstraat)		
Nummer	Familienaam	Kinderen
?	Reabel	Cees
?	van der Horst	Rene
151	Schimmelpenningh	Carla
153	van Laar	Loes, Luuk
155	van Oijen	-
157	van der Noordt	Liesje, Ingo, Jeltje, Hans
159	Duijndam	CeesD, Josée, Werner, Ben, Herman, HansD, Frans
161	de Bruin	-
161	Rog	-
163	Westplate	Piet, Adriana
165	van der Steen	Mennie, Danny, Anneke
167	Douw	-
169	Baven	RonnieB, Jorika, Fred
173	Bouwer	Eddy
189	van der Akker	-
201	Klaasing	Peter, Henk, Richard
203	Blauw	-
241	Maas	-
?	Engelbert	Jan
?	Kok	Richard
76	Weber	André, Hans, Harry, Jose, Marcel, Ruud, Horatio, Lolita, Willem
86	Lelyveld	Ronnie (Blom)
88	Brangert	Marle, Lesley
90	Flink	-
92	van der Meer	-
96	van Nieuwenhoven	Martin, Miep
98	Kippenbroek	Koen, PietK
100	Bordewijk	Diana, Carol
102	Starreveld	-
104	Dijk	Wim, Kees, Hans, Tineke
?	de la Fuente	Johnny, Georgette, Ferry, Lilian
?	Lok	Cock
Noorderbeekdwarsstraat (Weimarstaat tot Fultonstraat)		
Nummer	Familienaam	Kinderen
163	Oudijk	-
171	Verkijk	Harry, Johnny, Sylvia (Oetje)
173	Garage	-
?	Schouten	Gomer
228	Schaap	Wim, Niek, Cocky, Henk
230	van Putten	Wil, WimP, Maria, JokeP, Agnes, JanP
232	Bordewijk	-
234	Meenk	Edward, Mady, Larry, Donald
?	Lorié	-
238	Romijn	Bertus
238	Nieuwland	Marijke
240	Dee	Paul
242	Hesseling	Joke, Gerard, Hennie, Leo, Piet, Ria, Ruud, Ton, Willie, DannyH

Bovenstaande lijst is samengesteld door Cees D., Piet K. en Danny. De lijst is vast niet compleet en kan onjuist zijn. Aanpassingen zijn welkom.

Tollen, Dinky Toys, Meccano, knikkeren

Ik in de Noorderbeekdwarsstraat met klinkers

GROOTHANDEL VOORDEEL

Noorse Zalmfilet

Met vel
Per kilo

22.49

16.99

18.52 incl.

Page toiletpapier

Folie 40 rollen

46.98

2 VOOR 18.79

22.74 incl.

Hertog Jan of Bud Pilsener

Krat 24 flesjes
à 300 ml

10.99

13.30 incl.

DE GOEDKOOPSTE
BRANDSTOF IN
DE REGIO.

Bekijk de tarieven van onze tankstations op
makro.nl/tanken

Je vindt onze tankstations in Amsterdam, Best, Breda, Delft, Duiven, Groningen en Nuth.

PAS AANVRAGEN?
DOWNLOAD
DE MAKRO APP

GELDIG VAN WOENSDAG 14 T/M DINSDAG 27 FEBRUARI 2024

DOE HET **GROOTS** DOE HET **MAKRO**

Vroem, Vroom...

In elke editie van De Haagse Tijden stapt autojournalist John Vroom weer even in een auto die vroeger door Den Haag reed.

Peugeot 504

Peugeot vond ik, met de nadruk op ‘vond’, een automerk met altijd karakteristieke modellen, zoals de 203, 403, 404, 204 en 206 om maar niet te spreken van de prachtige door PininFarina ontworpen 404 Coupé en Cabriolet. De laatste jaren vind ik het helemaal niks meer. Karakterloze auto’s die ik op straat nauwelijks herken. Een fantastisch model was ook de 504.

De vader van een vriendin van mij, Anne-Marie Starmans uit de Trompstraat, had zo’n 504. Een bruin-metallic met lichtbruine, leren bekleding. Het model kwam in 1968 op de markt en in 1983 verdween hij van het autotoneel. Een model dat je onmiddellijk herkende aan zijn karakteristieke vormgeving. De neus met de trapeziumvormige koplampen, veelal nog met gele Franse verlichting en een enorm Peugeot-logo in de grille. De achterkant was ook erg herkenbaar door die geknikte vormgeving. Prachtig vond ik altijd dat standaard gele-

verde stalen schuifdak dat je met één handomdraai kon openen. U weet dat ik op zich nooit zo’n liefhebber ben geweest van het Franse product, want alles zag er zo blikkerig uit en dat zag je ook terug bij deze 504 in het interieur. Maar ook als je bijvoorbeeld de bagageklep dicht liet vallen. Zó jammer, maar blijkbaar was dat persoonlijk, want vele miljoenen kopers hebben zich er niet aan gestoord. Het interieur oogde zeer comfortabel. Grote stoelen die volgens Franse stijl niet al te veel support gaven en een strak dashboard met weinig knop-

pen. Het stuur was redelijk fors en stond een beetje plat. Bij de eerste series nog met een flinke stuurversnelling en irritant eigenwijs aan de rechterkant het hendel voor de richtingaanwijzers en links het hendel voor de verlichting. Daarachter die mooie Jaeger klokken. Hoewel je het niet verwachtte, reed deze 504 verrassend pittig, vooral in de TI-uitvoering en reageerde heel vlot op het gas. Hij veerde zeer comfortabel en je zat vorstelijk achter het stuur en schakelde uitermate

soepel met een lichte bediening van het gas- en koppelpedaal. De 504 stuurde wat zwaar, omdat hij slechts licht bekrachtigd was. Het was trouwens de eerste Peugeot met rondom onafhankelijke wielophanging. Op basis van deze 504 introduceerde Peugeot de door PininFarina ontworpen 504 Coupé en Cabriolet. Een waanzinnig mooi design. Modellen waarin Wim Kan en Paul van Vliet, waarschijnlijk gesponsord, regelmatig in beeld kwamen. Prima PR dus. Het modellen-

gamma werd ook uitgebreid met een Stationcar, de Break die als bestelversie en ook als zevenzitter leverbaar kwamen. Nadat de productie van deze modellen in Frankrijk werd stopgezet, liep de productie in Argentinië, China, Kenia en Nigeria door tot zelfs in 2005, waardoor er meer dan vier miljoen exemplaren van deze 504 geproduceerd zijn. Een topper dus!

John Vroom
johnvroom@planet.nl

Voorheen Palato
Een kleine twee jaar geleden alweer schreven we hier een recensie over restaurant Palato (volgens de ‘Accademia Italiana Della Cucina’ één van de beste Italiaanse restaurants van Nederland). We aten er voortreffelijk, mooi Italiaans en met de allerbeste ingrediënten! Restaurant Palato is sinds kort veranderd in een echte Italiaanse cafetaria; Lo Sfizio Bar - Caffetteria. Met dezelfde eigenaren Andrea en Adele, en op dezelfde plek in de Valeriusstraat. Wat wel anders is, dat zijn

Marcello en Els (W)eten Wat Lekker Is LO SFIZIO Bar - Caffetteria

de inrichting en de openingstijden. Het is nu een z.g. dagzaak voor ontbijt en lunch, en sluit dus tegenwoordig al om vijf uur.

Opwelling of gril
Wat betekent Lo Sfizio nu eigenlijk als je het in het Nederlands zou vertalen? Nou dat is niet zo makkelijk, er is eigenlijk geen goed Nederlands woord voor. Het betekent ‘opwelling’ en ook ‘gril’. Maar als je even verder zoekt kom je ook vertalingen tegen als; beurt, flirten, smaak, lol, waggelen, absurd en trakatie. Kortom alleen een echte Italiaan begrijpt Sfizio...

Als we - met zijn drietjes - op een door-deweekse dag aanschuiven voor de lunch zit de zaak behoorlijk vol. Voornamelijk met (Italiaanse) expats. Kortom dat belooft wat.

Echt lekker man!
Voor we de kaart bekijken krijgen we koffie en een Arancia Rossa, een Italiaans frisje. Wat opvalt is dat er wel 15 (!) soorten koffie op staan. Bijvoorbeeld een Bicerin, een specialiteit (chocola, espresso, melkschuim) uit Torino en - heel sympathiek! - een gratis Bambiccino (geschuimde melk met een klein beetje cacao) voor de kleintjes. Verder vinden we wat ontbijtsuggesties, een kindermenu voor 5,50 en een studentenmenu voor 12,50. De tramezzini en panini wisselen dagelijks, afhankelijk van wat

Andrea bedenkt en inkoopt... We beginnen met hartig; een zoute (!) croissant met scamorza kaas en ham, een foccaccia alla Napolitana met burrata en pepers en kappers en een zoute cake met pompoen, provola en ham. Echt lekker man! Dan komen de zoete broodjes ;-) Een pizetta met zoete room en tomaat, een croissant met chocola en een crème van tiramisu, een cannoncino met citroencrème.

Via Valeria
Italiaanser kan bijna niet. Wat een smaken; we waanden ons voor even op ons favoriete terras aan de Via Garibaldi in

onze favoriete Italiaanse stad... Lo Sfizio is net als voorganger Palato een Italiaanse parel aan de Via Valeria. Deze zaak is elke euro meer dan waard en een aanrader voor lunch en ontbijt.

Lo Sfizio
Valeriusstraat 78, Den Haag
06 5750 1519
info@palato.nl
www.palato.nl

Ontbijt	€ 8,50
Kindermenu	€ 5,50
Studentenmenu	€ 12,50
Sfizio Addicted	€ 15,50
Broodjes	€ 4,90 vanaf
Drankjes	normaal

Uw overwaarde gebruiken als aanvulling op uw inkomen?

Wilt u profiteren van de overwaarde van uw woning, maar niet verhuizen? Dat kan. Verzilver de overwaarde van uw huis zonder te verkopen.

- Vul uw AOW en pensioen aan met een eenmalig of maandelijks bedrag
- Vrij te besteden: bijvoorbeeld voor uzelf, uw kinderen of kleinkinderen
- Veilig, verantwoord en vaak al mogelijk vanaf 60 jaar

Voorbeeld

Een echtpaar van 73 en 76 jaar hebben een woning die € 450.000 waard is. De hypotheek is slechts € 160.000 en de overwaarde bedraagt € 290.000. Zij verzilveren een deel van hun overwaarde en kunnen kiezen tussen een eenmalige opname van € 55.000 of 10 jaar lang een maandelijks uitkering van € 500.

Vrijblijvende berekening? Bel 070-392 51 35 of kijk op [zilverleven.nl](https://www.zilverleven.nl)

De mooiste riviercruises met MPS Horizon

Gewoon perfect geregeld.

Door vier Hollandse provincies
7-daagse riviercruise

reiscode: crcr445 **€ 882**

Voorjaarscruise Nederland en België
8-daagse riviercruise

reiscode: crcr457 **€ 883**

Rijncruise vanuit Rotterdam
8-daagse riviercruise

reiscode: crcr448 **€ 942**

De romantische Rijn met een vleugje Moezel
7-daagse riviercruise

reiscode: crcr447 **€ 973**

Betoverende Rijnreis
7-daagse riviercruise

reiscode: crcr458 **€ 973**

Alle vanafprijzen zijn inclusief reserveringskosten, Calamiteitenfonds en SGR-bijdrage

www.dejongintra.nl/riviercruises
Bel 0180 - 457 803

of ga naar uw ANVR-Reisbureau

Eropuit!

Organiseert u een leuke activiteit waar onze lezers blij van worden? Mail uw activiteiten of tips naar info@dehaagsetijden.nl of bel: 070 - 360 76 76

GRATIS TAXATIEDAGEN

Elke woensdag en donderdag van 10.00 tot 16.00 uur

Elke WOENSDAG: munten, postzegels, bankbiljetten en ansichtkaarten

Ergens slingeren nog de postzegelalbums van opa op zolder. Waar zijn de munten van pa eigenlijk gebleven? En zijn die ansichtkaarten bestemd voor het oud papier? Moeten we die oude bankbiljetten inleveren?

Elke DONDERDAG: goud, zilver, sieraden, kunst, antiek, militaria en Pokémonkaarten

In de la ligt nog die gouden ketting van oma. Ergens ligt nog een potje met oude sieraden. Dat oude beeldje of die zilveren miniatuurtjes in de kast, zijn die nog wat waard? Hebben die oude onderscheidingen en militaire spullen nog waarde? Zijn Pokémonkaarten interessant?

U bent niet de enige met vragen over stukken die bij u thuis liggen. Om hier een antwoord op te krijgen organiseert **Heritage Auctions Europe** deze open inloopdagen van 10.00 tot 16.00 uur. Bezoek ons op de Energieweg 7 te IJsselstein, vlakbij Utrecht, voor een gratis en vrijblijvende taxatie met een kopje koffie. Aansluitend krijgt u desgewenst advies met betrekking tot verkoop of verzekering. Voor meer informatie: **030-6063944** en www.ha-europe.com. Bel ons ook even als u meerdere zaken (bv. munten en sieraden) op 1 dag wil combineren. Tot ziens in IJsselstein!

Juwelen uit de Barok

Het **barokensemble ConcertoValiante** zal werken uitvoeren van o.a. Falconieri, Albinoni, L. Isabella, Telemann en het vioolconcerto op. 4 La Stravaganza van Vivaldi onder leiding van **violist Tuuli Korte**.

De vioolconcerti op. 4 La Stravaganza van Vivaldi is een bescheiden collectie: het bevat 12 concerto's voor viool en ensemble.

Van **Isabella Leonarda** wordt de vioolsonate op.16 nr. 12 uitgevoerd. Er zijn weinig vrouwelijke componisten uit de barokperiode. Ook werken van Falconieri, Telemann en sonate van D. Scarlatti voor solo klavecimbel.

Parels van lang geleden die door jongeren worden uitgevoerd geeft hoop voor de toekomst omdat deze muziek nog steeds emoties teweegbrengt zoals het vroeger is bedoeld.

Kaarten voor Juwelen uit de Barok:

Op de dag zelf € 22,50 Senioren € 16,50
Voorverkoop € 18,50 Studenten € 8,00

Wanneer & waar:

za 6 april, aanvang 20:00 uur, Familiekerk, Kamperfoeliestraat 279, Den Haag
zo 7 april, aanvang 16:00 uur, Cultuurhuis De Paulus, Warmonderweg 2, Oegstgeest
Kaarten zijn te bestellen via concertovaliante@ziggo.nl of tel. nr. 06-23867050
Meer info www.concertovaliante.com

Krokus Kabaal

Tot en met zondag 25 februari kun je met je kleinkind Krokus Kabaal bezoeken op tien culturele locaties in Den Haag. Krokus Kabaal is hét theaterfestival van de Haagse cultuurankers voor kinderen van 0 tot 12 jaar. De Haagse Cultuurankers zetten hun deuren open voor workshops, theater- en dansvoorstellingen. Er zijn voorstellingen voor kinderen vanaf 6 maanden tot en met 12 jaar. Je ziet verschillende voorstellingen

op meerdere locaties terug, er is dus iets moois te doen en te zien in iedere buurt. Bij de cultuuranker bibliotheken is de toegang gratis.

Wanneer & waar: t/m zo 25 feb, diverse locaties
Meer info via cultuurdichtbij.nl

Den Haag viert Internationale Vrouwendag

Ook dit jaar viert de Hofstad de Haagse Vrouwendagen in de week van Internationale Vrouwendag, waar stil wordt gestaan bij de emancipatie en positie van vrouwen in de hele wereld. Tijdens de viering van de Haagse Vrouwendagen vinden in de week van maandag 4 t/m zondag 10 maart 2024 diverse evenementen plaats, georganiseerd door (vrouwen)organisaties en de Haagse cultuurankers en de gemeente. Vaste onderdelen die terugkomen in deze week zijn: de Ria Sikkens-lezing, een debat en een filmavond en de uitreiking van de Haagse emancipatieprijs: de KartiniPrijs. Het thema van dit jaar is: 'Eén wereld, duizend vrouwen; een schat aan diversiteit'. Het gaat over de verschillen én overeenkomsten tussen vrouwen uit verschillende culturen. Een thema waar centraal staat hoe mooi het is dat alle vrouwen uniek en verschillend zijn maar ook overeenkomsten hebben. Gedurende de Haagse Vrouwendagen kan iedereen elkaar inspireren, maar kan men ook van elkaar leren tijdens verschillende workshops, inspiratiesessies en voorstellingen die voor alle bezoekers vrij toegankelijk zijn. Iedereen die emancipatie en de positie van vrouwen een warm hart toedraagt is van harte welkom.

Wanneer & waar: ma 4 t/m zo 10 mrt, diverse locaties
Meer info via haagsevrouwendagen.nl

Melk is goed voor elk

Ik ben opgegroeid met de reclameslogan 'Melk is goed voor elk'. En nog dagelijks drink ik mijn portie (karne)melk. Fietsend en lopend door Den Haag kijk ik ook graag naar mooie sporen van wat ooit een bloeiende zuivelindustrie was.

De Sierkan

Lange tijd was de melk die mensen kochten van slechte kwaliteit. Ze werd afgeroomd of verdund met water en de hygiëne liet ook te wensen over. In de tweede helft van de negentiende eeuw drong het besef door dat de productie en verkoop van melk beter moest. Een belangrijk moment was in 1878 de oprichting van de 's-Gravenhaagsche Melkinrichting, later bekend als 'De Sierkan', die als doel had "den verkoop van zuivere, onvervalschte, niet afgeroomde en niet verdunde melk". Om de belofte van kwaliteit ook te kunnen waarmaken, had dit bedrijf boerderijen, zuivelfabrieken, winkels en melkinrichtingen. Bij het vijftigjarig bestaan waren er meer dan vijftig winkels en kiosken in Den Haag en omstreken. In de zomer had De Sierkan ook nog drie strandtenten.

De Landbouw

Een ander zuivelbedrijf ontstond

omdat enkele boeren niet tevreden waren over de prijs die ze voor hun melk kregen. Ze besloten een eigen melkinrichting te beginnen onder de naam 'De Landbouw'. Ze bouwden een fabriek met winkel en melksalon en hadden al gauw vestigingen op meerdere plekken in Den Haag. In een melksalon stonden tafels en stoelen en konden de klanten genieten van frisse melk en andere zuivelproducten.

Van Grieken

In 1899 begon Hendrik van Grieken, een boerenzoon uit Mijdrecht, een melkhandel in de Schilderswijk. Deze wijk was toen in aanbouw, dus het aantal klanten groeide. Ook begon Van Grieken aan andere melkslijters

De Landbouw - Stephensonstraat/hoek Beeklaan

te leveren. In 1937 was een groter pand nodig en verhuisde het bedrijf, dat inmiddels een complete zuivelfabriek was, naar de Loosduinseweg. De klanten werden verleid met de verkoop-slogan 'Voor gezonden en zieken, melk van Van Grieken'.

Schoolmelk

In de dertiger jaren bleek uit onderzoek dat kinderen die op school melk kregen minder vaak ziek waren, zich beter konden concentreren, beter konden leren en langer waren. De Haagse schoolkinderen kregen in 1941 voor het eerst schoolmelk. In die oorlogstijd kwam deze extra aanvulling erg goed uit. Omdat, zeker in het begin, niet alle scholen een ijskast of koelkast

Melkboer van De Sierkan op de hoek Amsterdamse Veerkade en de Wagenstraat. Foto uit 1934, Spaarnestad Fotoarchief

hadden, hebben nog hele generaties niet al te beste herinneringen aan de lauwe melk die ze moesten drinken.

Fusies

Door een hele reeks aan fusies bestaan de Haagse zuivelbedrijven niet meer als zodanig. Maar we kunnen nog wel, lopend of op de fiets, een aantal mooie of leuke details terugvinden van hun aanwezigheid in Den Haag.

Boek 'Het leven begint met melk'

Wil je meer weten over de melkbedrijven die er in Den Haag geweest zijn, lees dan *Het leven begint met melk* - Geschiedenis van de zuivel-

industrie in de Haagse regio. Van J.J. Havelaar en A.G. van der Horst-Voorn.

Het is ook de moeite waard om de website van de Stichting Haags Industrieel Erfgoed eens te bekijken. Deze stichting zorgt ervoor dat de kennis over Haagse bedrijven en hun gebouwen wordt vastgelegd en voor iedereen toegankelijk is. Ze publiceert boeken, organiseert excursies en heeft een prachtig register opgezet van Haagse Bedrijven Toen en Nu: shie.nl/projecten/bedrijven-toen-en-nu/

Jacqueline Alders

info@jacquelinealders.nl

Herinnering aan Johannes Henri Mouthaan

Onze vader was opa Henk senior, geboren op 16-12-1923 te Pangkalpinang, Nederlands-Indië. Vanuit Nederlands-Indië kwam de familie Mouthaan - man, vrouw, zoon en dochter - in 1957 naar Nederland. Ze werden ondergebracht in kamp Budel (Noord-Brabant) en daarna in Den Haag. Het gezin woonde tijdelijk bij ouders en tante van Henk sr. op de Laan van Meerdervoort. Van daaruit gingen ze door naar een pension op het Bankaplein in Den Haag. Een paar maanden later trok het gezin in bij een schermleer op de Oostduinlaan. Na twee jaar kregen zij een portiekwoning op de Rhijnvis Feithlaan in Moerwijk met over te nemen meubilair (3.000 gulden).

Naast zijn werkzaamheden als correspondent bij Nationale Nederlanden, begon Mr Mouthaan in 1973 vrijwilligerswerk te doen en kwam terecht in het wijkberaad in de Twickelstraat Moerwijk. In 2011-2012 had Henk sr. contact met wethouder Drs. P.M.M. Heijnen van het

Ministerie van Sociale Zaken, Werkgelegenheid, Onderwijs en Integratie. In de jaren die volgden reikte Drs. J. Klijnsma (Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid) de Stadspenning uit aan Henk sr. voor zijn ruim dertig jaar inzet voor wijkorganisatie Moerwijk.

'De Stadspenning', uitgereikt door Wethouder Klijnsma

Inmiddels was Henk sr. voorzitter geworden. Hij kreeg dan ook de volgende onderscheidingen tussen 1996-2006:

- Henk sr. mocht de eerste steen leggen met de heer J.H.M. Happel in de Schermerstraat te Den Haag. Dit gebouw heet 'Schermerhage'.
- 'De bronzen boom', uitgereikt door Wethouder J.E. van der Putten.
- 'De Stadspenning', uitgereikt door Wethouder Klijnsma.
- 'De Gouwe Moer', beeldje van werkende man (Moerwijk).

Toen onze vader en opa (Henk) tachtig jaar werd, heb ik contact

opgenomen met de heer P. Heijnen met het verzoek of er een boompje op de rotonde Melis Stokelaan/Zuiderpark geplant kon worden.

Aangezien de Heer Mouthaan het voorstel heeft gedaan tot de ontwikkeling van deze rotonde, de oude situatie was niet veilig, leek het ons mooi als hij daar een aandenken zou krijgen. Het antwoord van de heer Heijnen was: "Helaas kan dit niet omdat Henk sr. nog in leven is." Op 16 december jl. zou Henk sr. 100 jaar geworden zijn. Henk Mouthaan overleed

'De Stadspenning'

op de leeftijd van 83 jaar (in 2007) na enkele weken verzorgd te zijn in verpleeghuis Twickelstraat in Moerwijk, Den Haag.

Het zou zo'n mooi eerbetoon zijn voor al het goede werk dat hij heeft gedaan en de onuitputtelijke inzet die hij hierbij had als er een boompje zou worden geplant ter nagedachtenis van de heer J.H. Mouthaan.

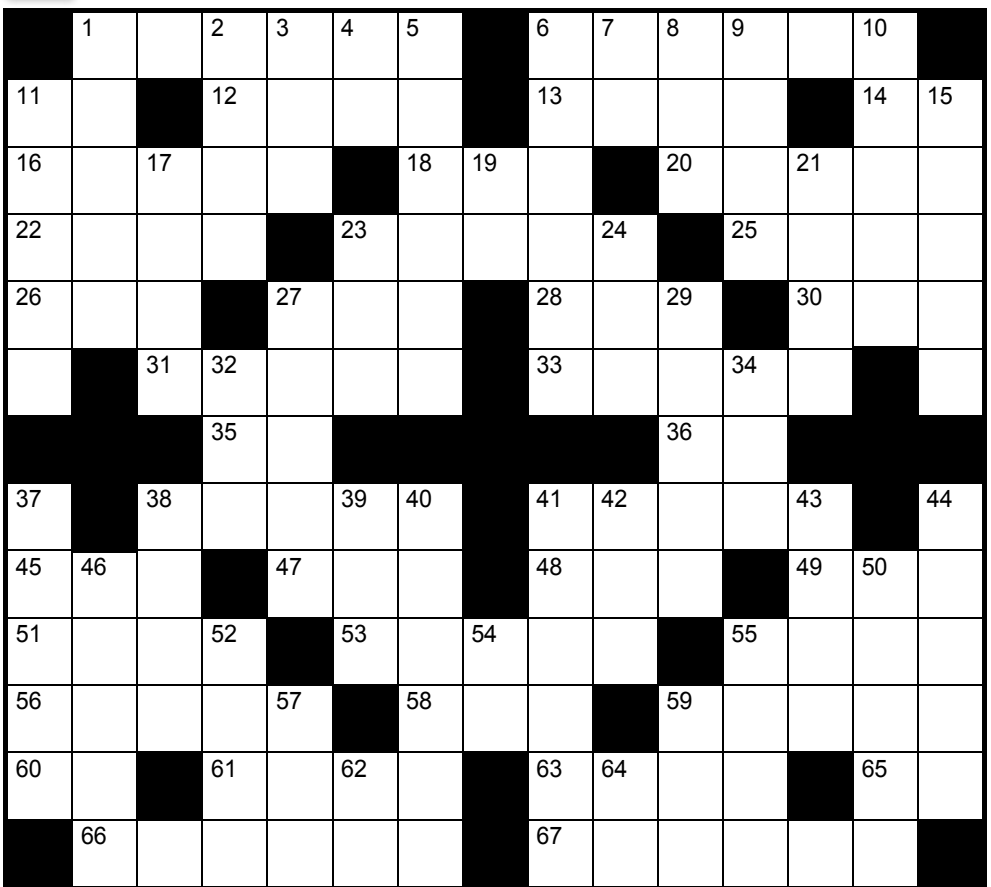
Petra Mouthaan - Herrie
m_mout@outlook.com

De rotonde Melis Stokelaan - Zuiderpark

1 KRUISWOORDPUZZEL

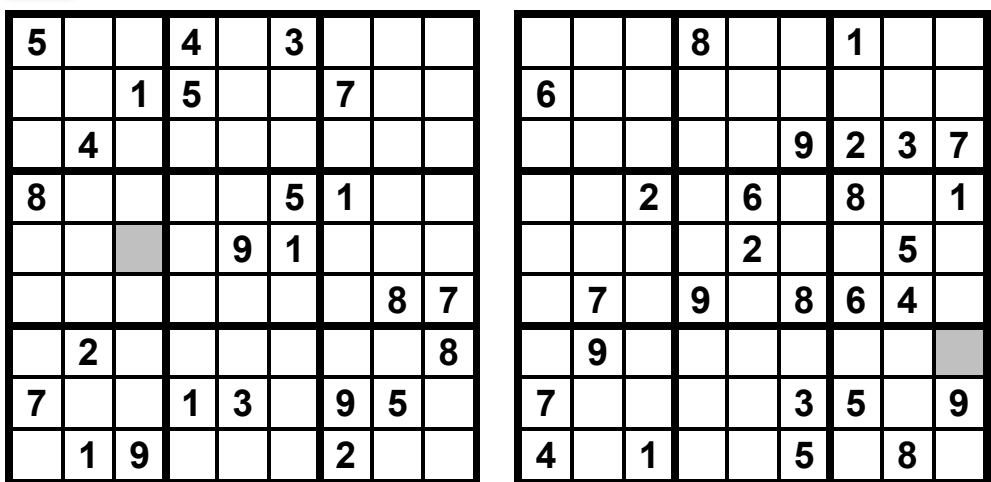

Horizontaal: 1 dal 6 partijkrant 11 vogelproduct 12 plek 13 niveau 14 deel v.d. bijbel 16 machinemens 18 een zekere 20 gokspel 22 fris 23 perceel 25 graansoort 26 ieder 27 bijbelse figuur 28 zelfkant 30 hoofddekseel 31 loodrecht 33 tuinkamer 35 water in Friesland 36 en andere 38 notie 41 ziekelijke zucht 45 bloeiwijze 47 vogelverblijf 48 indien 49 huisdier 51 naaldboom 53 betaalplaats 55 overwinning 56 hijstoestel 58 slaapje 59 soort schaatsen 60 slee 61 honingbij 63 lusthof 65 numero 66 fijngebouwd 67 onlangs.

Verticaal: 1 muziekinstrument 2 metaal 3 loterijbriefje 4 bijwoord 5 droombeeld 6 plotseling 7 zangnoot 8 kreet 9 overal 10 besef 11 uitbouw 15 snack 17 vuurwapen 19 bedrijfstvorm 21 plakband 23 steen 24 watering 27 taille 29 limiet 32 afslagplaats bij golf 34 gebouw in Amsterdam 37 Italiaans gerecht 38 zoutachtig 39 boom 40 blunder 41 mom 42 op de wijze van 43 eikschiller 44 kortschrift 46 gescheiden 50 vertegenwoordiger 52 zuiver 54 Sovjet-Unie 55 aardgordel 57 vogeleigenschap 59 Ned. voetbalclub 62 pers. vnw. 64 lidwoord.

12	19	56	64	6	14	61	43	65
----	----	----	----	---	----	----	----	----

2 SUDOKU

Puzzel & Win!

Mocht u de oplossingen weten van de puzzels op deze pagina, dan maakt u kans op deze leuke wandelgids! U kunt de oplossingen tot donderdag 29 februari mailen naar puzzel@dehaagsetijden.nl

Win een wandelgids 'Wandelen buiten de binnenstad van Den Haag' van Loek en Irene Heskes

De gids is te verkrijgen bij de betere boekhandel en via www.gegarandeerdonregelmatig.nl t.w.v. € 17,95.

Oplossingen vorige editie:

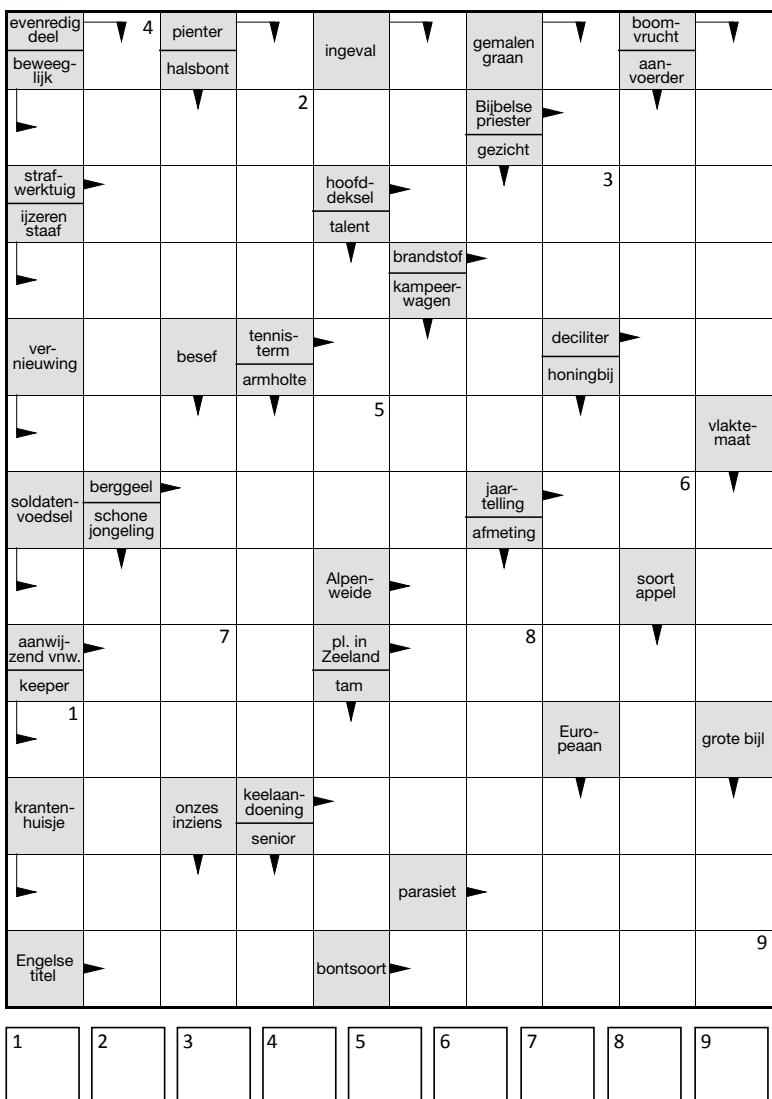
Kruiswoordpuzzel: Skivakantie
Sudoku: 4 - 3

Gerard Goudriaan gaat naar:
Eva van Duijn te Den Haag

Wij feliciteren de winnaar van de vorige editie met een mooie prijs. De stadsgids met Stadswandelingen 'Den Haag acht keer anders' van

U dient deze prijs zelf op te halen bij De Haagse Tijden op de Laan van Meerdervoort 174, Den Haag (tijdens kantooruren).

3 ZWEEDSE PUZZEL

www.robertvanderzwan.nl

Robert van der Zwan Makelaardij B.V.
Statenlaan 143
2582 GK Den Haag
T 070 358 86 80
E info@robertvanderzwan.nl

20 jaar

We maken uw puzzel graag compleet

Aankoop

Verkoop

Taxatie

Bouw-technische keuring

Robert van der Zwan

MAKELAARDIJ

NVM funda vastgoedcert gecertificeerd